

Datum

05-11-2024

Onderwerp

Zienswijze en toestemming toetreding Waterschap
de Dommel Gemeenschappelijke Regeling BSOB

Uw kenmerk

F&C / EvG

Aantal bijlagen

3

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *De volgende zienswijze te geven bij de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling (GR) BSOB:*
 - a. Wij kunnen ons vinden in de voorliggende gewijzigde gemeenschappelijke regeling BSOB. De GR wijziging sluit aan bij de toetreding van Waterschap De Dommel tot de GR BSOB. We vinden het wenselijk dat BSOB uitbreidt en een weerbaardere organisatie is.
 - b. Wij kunnen ons vinden in het afwijken van artikel 54 lid 5.
 - c. Wij vinden het voorstel om de vrij besteedbare bestemmingsreserve (ad. € 159.738) van BSOB te bestemmen voor de incidentele kosten van toetreding van Waterschap De Dommel een juiste besteding van de reserve.
2. *Het college toestemming te verlenen om in te stemmen met de wijziging van de GR waardoor Waterschap De Dommel toetreedt tot de GR, onder de voorwaarde dat deze concept GR (zie bijlage 2) niet meer wijzigt.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Waterschap De Dommel heeft op 22 juli 2024 een formeel verzoek gedaan tot toetreding tot de GR BSOB met ingang van 1 januari 2026 (zie bijlage 1). Vanaf deze datum zal BSOB, gelijk aan de dienstverlening aan de andere deelnemers van BSOB, de belastingtaken uitvoeren voor Waterschap De Dommel. Dat gaat meer specifiek om de heffing en invordering van de Watersysteemheffingen, de Zuiveringsheffing en de Verontreinigingsheffing, alsmede de kwijschelding van deze heffingen en de behandeling van bezwaar en beroep

tegen besluiten in het kader van de heffing en invordering van deze heffingen.

Waterschap De Dommel heeft voorafgaand aan het voornoemde formele verzoek een offerte traject doorlopen waarin BSOB op 17 mei 2024 offerte heeft uitgebracht. In aanloop naar deze offerte is met Waterschap De Dommel afgesproken dat we zo transparant mogelijk zullen zijn over de kosten. Hierbij is er meerdere malen overleg geweest tussen beide partijen, waarbij er sprake was van prettige en constructieve gesprekken.

Waterschap De Dommel heeft input geleverd, zoals kengetallen en overige informatie, welke gebruikt zijn om de offerte op te stellen. Uitgangspunt bij de offerte was dat de hoge kwaliteit en continuïteit van BSOB gegarandeerd blijft.

Voorafgaand aan de formele taakuitvoering per 1 januari 2026 zal in de loop van 2024 een traject c.q. project tussen BSOB en Waterschap De Dommel worden gestart aangaande het converteren en migreren van de belastingadministratie, zodat met ingang van 1 januari 2026, zonder onderbrekingen, de taakuitvoering door BSOB kan worden gecontinueerd.

Procedure

Als gevolg van het voornoemde formele verzoek treedt artikel 54 van de GR BSOB in werking. De tekst van dit artikel luidt:

"Artikel 54: Toetreding

- 1. Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente of het dagelijks bestuur van een waterschap dat wenst toe te treden, dient hiertoe een verzoek in bij het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband. Het college van de desbetreffende gemeente of het dagelijks bestuur van het desbetreffende waterschap voegt hierbij het besluit tot toestemming van de gemeenteraad respectievelijk het algemeen bestuur van het waterschap als bedoeld in artikel 61, tweede lid van de wet.*
- 2. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband brengt het verzoek ter kennis van het algemeen bestuur (van het samenwerkingsverband) en geeft daarbij een advies over de toetreding.*
- 3. Toetreding kan geschieden nadat het algemeen bestuur hiertoe bij drie vierde meerderheid heeft besloten.*
- 4. Een lid kan in het algemeen bestuur slechts voor toetreding stemmen, dan nadat hij hiervoor de instemming van het college van de deelnemer die hem heeft aangewezen heeft verkregen. Dit college kan deze instemming pas verlenen na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan als bedoeld in artikel 61, tweede lid van de wet.*

5. Nadat een besluit als in het derde lid is genomen, gaat de toetreding in op de eerste dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin het besluit is genomen.

6. Het algemeen bestuur kan nadere regels stellen omtrent de toetreding van nieuwe waterschappen of gemeenten in een toetredingsprotocol.”

Deze adviesnota is voortvloeisel uit artikel 54 lid 2. Na besluitvorming zullen de vervolgstappen (artikel 54 lid 3 tot en met 5) in gang gezet worden.

Welk resultaat willen we bereiken?

Het beoogde effect is het formeel toetreden van Waterschap De Dommel tot de GR BSOB per 1 januari 2026. Na toetreding zal BSOB, gelijk aan de dienstverlening aan de andere deelnemers van BSOB, de belastingtaken uitvoeren voor Waterschap De Dommel. We willen een gezonde BSOB. Toetreding van Waterschap De Dommel tot de GR BSOB heeft direct schaalvoordeel tot gevolg, BSOB wordt minder kwetsbaar en voor de bestaande deelnemers daalt de bijdrage. Door de toetreding is het noodzakelijk de GR aan te passen. In bijlage 2 is de wijziging van de GR BSOB 2024 opgenomen.

De raad heeft de mogelijkheid om binnen 8 weken een zienswijze aan het college voor te leggen ofwel binnen 8 weken kenbaar te maken dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.a. Het Dagelijks Bestuur van BSOB geeft een positief advies over de toetreding van Waterschap De Dommel tot BSOB, omdat deze toetreding:

a. Zorgt voor een toename van duurzame continuïteit van de organisatie

1. Strategisch

- Het werkgebied van BSOB beperkt zich tot de werkgebieden van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel. Het toetreden van Waterschap De Dommel past binnen deze strategische keuze.
- Voor De Dommel is 1 januari 2026 een natuurlijk moment om toe te treden tot de GR BSOB, onder andere omdat dit samenvalt met de benodigde wijzigingen die moeten worden doorgevoerd in verband met de nieuwe Waterschapswet. Wanneer de toetreding nu niet wordt gerealiseerd ligt een mogelijke toetreding van De Dommel de komende jaren niet in het verschiet.
- Door groei van de organisatie kan BSOB een grotere invloed uitoefenen en slagvaardiger optreden bij eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving.

- Een potentiële krimp in het aantal deelnemers (bijvoorbeeld door gemeentelijke herindelingen) kan beter opgevangen worden.
- Waterschap De Dommel zal toetreden tot de GR en niet aansluiten via een DVO. In het verleden zijn er deelnemers aangesloten via een DVO, onder andere vanwege strategische en organisatorische HR-redenen. Het risico hiervan binnen deze casus is vooralsnog beperkt en hierover worden aparte afspraken met Waterschap De Dommel gemaakt.
- Aansluiting bij de GR voor de huidige deelnemers is van belang in verband met het behoud van de koepelvrijstelling en de wens van Waterschap De Dommel om toe te treden tot het bestuur.
- Het is de verwachting dat met de toetreding van De Dommel tot de GR BSOB gemeenten uit het werkgebied van De Dommel zullen willen toetreden tot de GR BSOB. Hiermee zou een financieel voordeel voor de gemeenten kunnen ontstaan. Gesprekken over eventuele toetreding met deze gemeenten vinden te allen tijde plaats in nauwe afstemming met het bestuur van BSOB en toetreding kan pas plaatsvinden als BSOB daar klaar voor is.

2. *Operationeel*

Door groei van de formatie van diverse teams (zowel operationeel als ondersteunend) neemt de kwetsbaarheid van BSOB op personeelsniveau af

- b. *Tot financieel voordeel voor de bestaande deelnemers leidt. Zie bijlage 3.*

1.b. Na positieve besluitvorming van het Algemeen Bestuur van BSOB om het formele verzoek van Waterschap De Dommel tot toetreding tot BSOB voor te leggen aan de colleges respectievelijk het Dagelijks Bestuur van Waterschap Aa en Maas, zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur van BSOB d.d. 19 december 2024 het besluit tot definitieve toetreding vastgesteld worden. Hiermee wordt afgeweken van artikel 54 lid 5. De reden voor afwijking van dit artikel is dat Waterschap De Dommel op dat moment eventuele lopende contracten conform de geldende opzegtermijnen kan opzeggen.

1.c. Omdat de toetreding van De Dommel voor BSOB in zijn algemeenheid van kwalitatieve toegevoegde waarde is en in de toekomst mogelijk, (bij toetreding nieuwe gemeentelijke deelnemers) tot positieve (financiële) effecten kan leiden voor de gemeentelijke deelnemers is het voorstel dat BSOB aan het Algemeen bestuur verzoekt om de vrij besteedbare bestemmingsreserve (ad €159.738) te bestemmen voor de incidentele kosten van toetreding van Waterschap De Dommel.

2. In het concept raadsbesluit wijken we af van art. 1 van de WGR. Dit artikel schrijft voor dat de toetreding van een nieuwe deelnemer aan de GR verloopt in twee stappen. De eerste stap is het uitbrengen van de zienswijze. Dit doen we in het eerste beslispoint van dit raadsvoorstel.

De tweede stap is het verlenen van toestemming aan het college om de GR te wijzigen. We stellen voor om deze toestemming voorwaardelijk te verlenen. Dit doen we in het tweede beslispoint van dit raadsvoorstel. Hiermee wijken we af van de WGR. Wij denken dat met het geven van een positieve zienswijze op toetreding van Waterschap De Dommel, de raad het eens is met de daarbij horende wijziging in de GR.

Door af te wijken en dit jaar nog toestemming voor de wijziging te verlenen, krijgt Waterschap De Dommel de zekerheid dat ze mogen toetreden en zo de gelegenheid om hun contract met hun huidige leverancier tijdig op te zeggen zonder risico.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1. *De DVO uit 2023 leidde begin 2024 tot veel extra werk en het risico op verlaging van de waardering door de Waarderingskamer. Toetreding van Waterschap De Dommel mag geen herhaling hiervan zijn.* BSOB heeft de overtuiging dat de toetreding van De Dommel tot de GR beheersbaar kan worden uitgevoerd. Deze overtuiging rust op de constatering dat de werkdruk binnen BSOB het afgelopen jaar genormaliseerd is en op het feit dat de toetreding betrekking heeft op de meer geautomatiseerde processen binnen heffen en innen. In de betrokken teams kan voldoende capaciteit beschikbaar worden gemaakt om de toetreding te realiseren. De toetreding heeft geen betrekking op het proces waarderen, waarvoor de benodigde capaciteit moeilijker te verkrijgen is. Daarnaast is er bij de toetreding van De Dommel ook geen raakvlak met de ontwikkeling van het grote aantal WOZ-bezwaren en de NCNP-bureaus.
2. *Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient een gemeenschappelijke regeling bepalingen te bevatten over onder andere toetreding en wijziging van de regeling. De GR BSOB voorziet daarin met de artikelen 54 (toetreding) en 56 (wijziging).* De bepaling van artikel 54 van de GR BSOB staat op zichzelf ten opzichte van artikel 56. Zodoende is na het doorlopen van het proces van artikel 54 niet opnieuw een proces van artikel 56 aan de orde, ook al leidt het besluit dat volgt uit artikel 54 tot een wijziging van de GR. De wijziging in de tekst van de GR BSOB is na het besluit tot toetreding een wijziging van technische aard. Dat wil zeggen dat er geen wijzigingen zijn in de artikelen en dat waterschap de Dommel toetreedt op basis van de vigerende GR. Daarom verlangt de toetreding van Waterschap De Dommel geen (nieuwe) zienswijze en besluitvorming.

3. *Onvoorziene omstandigheden kunnen leiden tot vertraging in het proces of tot financiële meerkosten.* De uitgebrachte offerte is gebaseerd op de kwalitatieve informatie, zoals verkregen van Waterschap De Dommel. Uitgangspunt van de offerte is dat de hoge kwaliteit en continuïteit van BSOB gegarandeerd is. Hierbij is zowel in de offerte van de structurele kosten als de incidentele kosten rekening gehouden. Echter er zijn altijd onvoorziene omstandigheden mogelijk die leiden tot vertraging in het proces of tot financiële meerkosten. Mocht een dergelijke situatie zich voordoen dan stelt het Dagelijks Bestuur van de GR BSOB het Algemeen Bestuur daarvan direct op de hoogte.
4. *Niet behalen van 3/4 meerderheid.* Indien het besluit tot toetreding niet op tenminste 3/4 van de stemmen kan rekenen, wordt het formele verzoek tot toetreding van Waterschap De Dommel afgewezen en komt de toetreding niet tot stand.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Er wordt een daling in de bijdrage verwacht vanaf 2026 van € 34.000 voor gemeente Oss.

b. Communicatie

De vastgestelde zienswijze dient kenbaar gemaakt te worden aan BSOB. BSOB dient binnen 12 weken met een reactie op alle zienswijzen te komen.

c. Overlegd met

- Coen van den Hout (Concerncontroller)

Bijlagen:

1. Verzoek toetreding Waterschap De Dommel
2. Voorstel besluit Algemeen Bestuur BSOB - 1^e wijziging GR BSOB 2024 -> LET OP DATUM bij 1^e overweging klopt niet. Moet zijn 2026!!
3. Financiën

Samenvatting

Waterschap De Dommel heeft een verzoek gedaan tot toetreding tot de GR BSOB met ingang van 1 januari 2026. Wij ondersteunen deze toetreding. De GR van BSOB is op basis van dit verzoek aangepast.